

І. П. Ситник,

канд. техн. наук, доцент кафедри фінансів,

І. В. Саєнко,

магістрант кафедри фінансів,

Національний університет харчових технологій

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Забезпечення динаміки сталого розвитку підприємства визначається його спроможністю здійснювати фінансування відтворювального процесу на розширеній основі. Саме для цього необхідно, насамперед, отримувати прибуток певної величини та якості, що забезпечує розширене відтворення підприємства.

Стратегічне управління прибутком підприємства являє собою процес стратегічних змін, що спрямовані на переорієнтування діючої стратегії управління прибутком підприємства з урахуванням відповідності його внутрішніх можливостей умовам зовнішнього середовища [1].

В умовах розвитку ринкової економіки прибуток є основним спонукальним мотивом здійснення будь-якої підприємницької діяльності, оскільки він забезпечує зростання добробуту власників та працівників підприємства через дохід на вкладений капітал.

Управління фінансовими результатами передбачає визначення довгострокових цілей фінансової діяльності та вибір найефективніших способів їх досягнення. Цілі управління мають підпорядковуватися загальній стратегії економічного розвитку та спрямовуватися на максимізацію прибутку та ринкової вартості підприємства. За розробки фінансової стратегії слід урахувувати динаміку макроекономічних процесів, тенденції розвитку вітчизняних фінансових ринків, можливості диверсифікації діяльності підприємства. Стратегія забезпечення прибутковості підприємства забезпечує: формування та ефективне використання фінансових ресурсів; виявлення найефективніших напрямків інвестування та зосередження фінансових ресурсів на цих напрямках; відповідність фінансових дій економічному стану та матеріальним можливостям підприємства; визначення головної загрози з боку конкурентів, правильний вибір напрямків фінансових дій та маневрування для досягнення вирішальної переваги над конкурентами [3].

Незалежно від формулювання стратегічних цілей діяльності підприємства на майбутній період обов'язковим є забезпечення прибутковості підприємства. Прибутковість можна розглядати не тільки як ціль, але і як основну умову ділової активності підприємства, як її результат, ступінь ефективності здійснення функцій підприємства по обслуговуванню ринку і споживача та по рішення власних підприємницьких задач. Підприємство може отримати прибуток тільки при певному об'ємі товарообігу, який у свою чергу передбачає відповідність об'єму і структури товарів, що реалізуються, об'єму і структури споживчого попиту, тобто цільова функція підприємства — отримання прибутку — не суперечить цілям суспільства, яке прагне до задоволення своїх потреб, а направлена на їх досягнення. Підприємство, яке розробляє свою стратегію на перспективу, завжди прагне до максимізації отриманого прибутку, тому що це є однією з умов для рішення виробничих і соціальних задач [2].

Розроблення стратегії управління прибутком підприємства здійснюється на основі однієї з базових стратегій з урахуванням періоду його життєвого циклу, для періоду підйому базовою стратегією є зростання. Як стратегію управління прибутком рекомендують досягнення безбитковості діяльності, забезпечення мінімального рівня рентабельності та досягнення цільового прибутку. У періоді стабілізації необхідно застосовувати стратегію збереження темпів зростання прибутку з урахуванням інфляції. Розроблення такої стратегії охоплює обґрунтування стійкого рівня прибутковості. Період спаду потребує утримання позицій на ринку. За таких умов за наявності базової стратегії виживання підприємствам потрібно застосовувати одну із стратегій управління прибутком: стратегію забезпечення мінімального рівня рентабельності або стратегію досягнення безбитковості його діяльності [1].

Інструментом стратегічного управління прибутком підприємства є збалансована система показників, яка орієнтує керівництво підприємства на адекватний стратегічний розвиток. Актуальним є вдосконалення методичного підходу до стратегічного управління прибутком підприємства з використанням збалансованої системи показників. Для підприємств, відповідно до певного періоду життєвого циклу, необхідно розробити показники успіху та стратегічні карти управління прибутком, а також схему зв'язку показників прибуткової діяльності підприємства [2].

Для забезпечення ефективності системи управління прибутком в організаційну структуру підприємств треба вводити служби контролінгу. Вагоме значення в системі контролінгу має опе-

ративний аналіз відхилень витрат підприємства. Він дає змогу своєчасно оцінити господарські ситуації, пов'язані з формуванням витрат діяльності, виявити негативні причини і вади в роботі, внутрішньогосподарські резерви покращення використання ресурсів підприємства, забезпечити оперативне маневрування ресурсами і капіталом з метою раціоналізації витрат [2].

Ми вважаємо, що з метою підвищення результативності діяльності підприємства та його стратегічного розвитку у перспективі, виникає потреба у розробленні стратегії управління підприємством, спрямованої на вдосконалення механізму формування та використання прибутку. Для максимізації прибутку підприємства потрібно виконати комплекс завдань щодо забезпечення зростання обсягів діяльності, ефективного управління витратами, підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази, оптимізації складу та структури обігових коштів, підвищення продуктивності праці та вдосконалення системи управління підприємством.

Список літератури

1. *Баранцева С. М.* Стратегічне управління прибутком торговельного підприємства: автореф. на здобуття наук ступеня канд. екон. наук. — Донецьк, 2007. — 22 с.
2. *Ткаченко Є. Ю.* Управління формуванням прибутку в процесі господарської діяльності підприємства: автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд. екон. наук. — Запоріжжя, 2006. — 22 с.
3. *Юрій С. І., Федосов В. М., Алексеєнко Л. М.* Фінанси: Підручник. за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. — К.: Знання, 2008. — 611 с.

УДК 658.1

І. П. Ситник,

канд. техн. наук, доцент кафедри фінансів,

О. В. Тимофєєва,

магістрант кафедри фінансів,

Національний університет харчових технологій

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ В УПРАВЛІННІ КРЕДИТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

На сьогодні в Україні спостерігається значне відставання у використанні передових технологій управління кредитоспроможністю підприємства. Банки внаслідок високого ступеня ризику